

BOSCHBOUWKUNDIGE GEGEVENS OMTRENT HOUTSOORTEN

door

Dr. J. R. BEVERSLUIS.

PINUS STROBUS L.

PINAC. AE.

WEYMOUTHSPYN.

Klimaateischen. Verdraagt grootè winterkoude en zomerhitte. Kan nog behoorlijk groeien in streken met een gemiddelde jaartemperatuur van + 5° C. Voor goeden groei is een hoog vochtgehalte van de lucht een vereischte.

Bodemeischen. Houdt van frisschen tot vochtigen bodem. Beste ontwikkeling op gelijkmatig frisschen, diepgrondigen, leemigen zandgrond. Op zeer lossen en op zeer dichten grond met langen tijd durende extremen in den vochttoestand slecht groeiend. Verdraagt hoogen zuurgraad van den grond.

Minerale eischen wat hooger dan van *Pinus silvestris*, doch lager dan van *Abies alba* en van *Picea excelsa*.

Lichtbehoefte. Half schaduwverdragende houtsoort. (Meer schaduw verdragend dan eenige andere *Pinus*-soort.)

Gevoeligheid voor invloeden van klimaat en bodem. Stormvast. Ongevoelig voor vroege, late en wintervorst. Weinig gevoelig voor rookgassen.

Geografische verspreiding. In O. kontinentaal N. Amerika (Kanada tot Virginie), van 34° N.B. tot 51° N.B. In 1705 ingevoerd in Engeland, in Duitschland pas sinds ongeveer 1850 in den boschbouw toegepast.

Orologische en topografische verspreiding. In de vlakke en op de middenberghoogten. Beste ontwikkeling op de alluviale vlakten, en langs waterloopen en meeroevers. Op de breedte welke overeenkomt met de M. Europeesche slechts tot 750 m hoogte in het gebergte.

Natuurlijk optreden. (Opstandsvorming.) Vormt zuivere opstanden. Deze vertoonen tot op hoogen leeftijd een ongewoon groot stamtal: tot 1600 stammen per ha.

Wortelstelsel. Diepwortelend. Krachtige penwortel en zich ver uitstreckende zijwortels.

Spil. Fraai, met hooger vormgetal dan andere *Pinus*-soorten. Tamelijk doorlopend.

Kroon. Als *Picea excelsa*.

Leeftijdsgrens. In Amerika 400 jaren.

Lengtegroei-grens. 50 m.

Groeisnelheid. Zeer snel, vooral van het derde jaar af. Sneller dan alle inheemsche *Pinus*-soorten, gaat ook later gelijk op met spar en zilverspar, en overtreft alle loofhoutsoorten. Grootere massaproductie dan alle inheemsche naaldhoutsoorten.

Manbaarheidsleeftijd. In gesloten stand 30—35 j. leeftijd.

Bladontluiking. Eerste helft van Mei.

Bloei. Eind Mei, begin Juni.

Zaad en kieming.

Zaadrijpte. September van het tweede jaar.

Tijdstip van natuurlijke afval. Direct na de rijpte. De leege kegels blijven nog ongeveer een jaar aan den boom.

Verzamelen en bewaren. De kegels verzamelen voor den natuurlijke afval. Bewaren als bij spar.

Zaadjaren. Bijna steeds ieder jaar zaad. Rijkelijke zaadjaren alle 2—3 jaren.

Gewichtsgrootte. 1 hl kegels (1500—1800 stuks) weegt 30 kg, en geeft $\frac{1}{2}$ tot $\frac{3}{4}$ kg zaadkorrels. 1 hl ontvleugeld zaad weegt 40—50 kg. 1 kg ontvleugeld zaad bevat 45.000—60.000 korrels. 1000 zuivere zaden wegen 18—20 g.

Duur van het behoud van het kiemvermogen. 2—3 jaren.

Kiemprocent. 50—60 %.

Tijdsverloop tot ontkieming in den grond. 3—4 weken.

Kotyledonen. Boven den grond.

Kiemplant. Aantal kotyledonen 8—11, lengte $2\frac{1}{2}$ cm; zuivergroen, dof, driehoekig in doorsnede. De naar binnen toe gekeerde ribbe zwak zaagvormig getand (vaak bijna gaafrandig). Primaire naalden afgeplat, zuiver groen, beide randen gezaagd. De 5-naaldige kortloten worden pas in het tweede jaar gevormd, takkransen gewoonlijk pas in het derde jaar. De gewone naalden zijn fijn en zacht, blauwgroen, en driehoekig in doorsnede.

Levensduur van de naalden. 2—3 jaren.

Boschaanleg.

ZAAIEN.

Tijdstip. Voorjaar.

Gunstigste dikte van bedekking van het zaad. 1—2 cm.

Hoeveelheid benodigd zaad per ha. Bij volle bezaaiing, breedwerpig, zaad zonder vleugels, 5 kg.

PLANTEN.

Tijdstip. Voorjaar.

Leeftijd van het plantsoen. 1- of 2-jarig verspeend, een enkele maal ook 3-jarig.

Plantverband. 70—80 cm, soms wat ruimer.

KWEEKERIJ.

Hoeveelheid benoodigd zaad per are. Bij volle bezaaiing $\frac{3}{4}$ —1 kg. (Uit 1 kg ontvleugeld zaad (45.000—60.000 stuks) krijgt men slechts 8.000—10.000 tweejarige plantjes.

Verspening. 1-jarig verspeend in rijen (afstand 15 cm), op afstanden van 6—8 cm.

Bedrijfsvorm. Stambosch. Kaalkap met planting. Als regel in menging met pijn, spar, en ook lork; kan echter ook in zuiveren opstand verbouwd worden.

Kapleeftijd. (*Omloopsleeftijd*). 80—120 jaren. (Door hooger omloopstijd wint het hout aanzienlijk in kwaliteit.)

Dunning. Als bij *Pinus silvestris*.

Het hout. In Amerika gegroeid hout: zeer goed bouw- en scheepsbouwhout, en timmerhout; zeer licht, zacht, weinig werkend, goed splijtbaar en gemakkelijk te bewerken. In Europa gegroeid hout: zeer licht, zeer zacht, bros, sponzig, weinig draagkrachtig en weinig duurzaam, dus geen bouwhout. Het harsrijkst van alle in Europa geteelde *Pinus*-soorten. Het europeesche hout gebruikt voor blindhout in de meubelmakerij, kisten, lucifers, kuiphout. Het levert verder een goede houtwol.

Uit de naalden wordt dennennaaldenolie gewonnen.

Diversen. Werkt bodemverbeterend: de afgevallen naalden vergaan zeer snel. Is zeer geschikt voor bebossching van achteruitgegane open plekken, en van tot moeras neigende plekken.

Is bijzonder onderhevig aan honigzwam en vooral aan roestzwam. Deze laatste aantasting is zoo calamiteus, dat aanplant van de *Weymouth* geheel afgeraden moet worden.
